

De Tijd

14.03.2015

Circulation: 35440

950e7a

Page: 13-14

1108

'Basisinkomen is een goed idee'

Julien De Wilde praat vrijuit over Nyrstar en Agfa Gevaert, de twee bedrijven waarvan hij voorzitter is. Maar hij breekt ook een lans voor een controversieel idee: een basisinkomen voor iedereen.

INTERVIEW
ELKE MUSSCHE EN
SEBASTIEN ROUSSEAU

Het rusthuis van Wetteren is een vreemde locatie om een interview af te nemen met Julien De Wilde. Ware het niet dat de Wetteraar en voorzitter van het zinkbedrijf Nyrstar en de beeldvormingsgroep Agfa óók voorzitter is van datzelfde rusthuis. 'Toen ik bij Bekaert weggegaan ben, heb ik in een interview gezegd dat ik de maatschappij iets wilde teruggeven, door bijvoorbeeld eten op te dienen in een ziekenhuis', zegt De Wilde. 'Maar dat bleek niet zo eenvoudig, voor de verzekering onder andere. De bisschop van Gent had het interview gelezen en stelde mij voor de vzw's te leiden van het klooster, het rusthuis en het kinderdagverblijf hier in Wetteren.'

En eens manager, altijd manager. De Wilde liet het klooster volledig verbouwen. Als de zusters sterven, kunnen hun vertrekken eenvoudig worden aangepast tot serviceflats. Het gloednieuwe kinderdagverblijf is pas drie weken geleden ingehuldigd. 'Het is zonder twijfel het mooiste kinderdagverblijf van Vlaanderen', zegt de captain of industry. Of hoe je niet alleen resultaat moet boeken, maar het ook moet zien te verkopen.

Uit de jaarresultaten van Agfa blijkt dat het beter gaat, maar dat de pensioenlasten als een molensteen om de nek van het bedrijf hangen. Elk jaar verdwijnt daardoor 85 miljoen euro. Hoe gaat u daarmee om?

Julien De Wilde: 'Agfa is het mooiste bedrijf van België. Onder de Belgische privébedrijven genereert Agfa na Solvay het meest aantal patenten per jaar. Het bedrijf wordt zo goed geleid. Dat zie je ook aan de resultaten. En dan elk jaar, paf, zoveel miljoen euro weg voor die pensioenen. Daardoor blijft heel weinig over om strategisch iets te ondernemen. Maar goed, we hebben geprobeerd om het bedrijf financieel zo gezond mogelijk te maken, we zijn er bijna. Er is een lage schuld en een positieve cashflow. We kunnen beginnen denken aan externe groei.'

Hoe krijgt u die pensioenlasten uitgelegd aan werknemers en aandeelhouders?

De Wilde: 'Heel moeilijk. Wij betalen sinds 2007 geen dividend. En toch blijven er mensen aandelen kopen. Op de algemene vergadering zal ik op mijn knieën vallen om die aandeelhouders te bedanken. Maar dat er al jaren geen dividend is uitgekeerd, daarover hoor je de vakbonden niet, hoor.'

De instrestvoet voor de pensioenen staat nog altijd op 4 procent. Zou Agfa die rente niet moeten aligner met de marktrente, die veel lager is?

De Wilde: 'Dan doen we de boeken toe bij Agfa, dat weet iedereen. Die rentevoet wordt met allerlei instanties besproken en de auditor geeft daar zijn fiat over. Dat is niet iets waar wij alleen over beslissen.'

Maar komt er geen dag dat u gaat moeten aligner met de marktrente? Hoe lang kan Agfa nog met zo'n kloof zitten?

De Wilde: 'Het moet zijn dat het kan, want anders zou de auditor dat niet goedkeuren. Maar wat als we naar deflatie gaan, zoals in Japan? Net door die pensioenfondsen doen veel Japanse bedrijven het zo slecht.'

Valt er niet aan onderuit te komen?

De Wilde: 'We hebben daar al zoveel over gebrainstormd. Door failliet te gaan is het fotobedrijf Kodak van al die verplichtingen verlost. Maar het pensioen van sommige werknemers is bijna gehalveerd. Dat is natuurlijk ook niet de oplossing. We hebben ooit bekeken om die pensioenlasten apart onder te brengen. Maar de Britten, Duitsers en Amerikanen voor wie de pensioenen bestemd zijn, zullen daar nooit in meegaan.'

Hoe verloopt de zoektocht naar een nieuwe CEO bij Nyrstar? Kan het interim-CEO Heinz Eigner worden?

De Wilde: 'De zoektocht is heel actief bezig. Ik hoop dat we tegen de algemene vergadering de nieuwe CEO kunnen voorstellen. Meer kan ik daar niet over zeggen.'

Naar aanleiding van het ontslag van Roland Junck gaf u aan dat u niet tevreden was met de gang van zaken bij Nyrstar. U gaf toe dat u fouten had gemaakt. Wat zou u anders doen, als u erop terugkijkt?

De Wilde: 'Dat zijn de 'monday morning quarterbacks' natuurlijk. Ik heb hier zeker uit geleerd dat we voorzichtiger hadden

moeten zijn wat betreft de mijnen. We hebben kleinere mijnen gekocht waarvan we dachten dat we er meer van konden maken dan anderen als we die gezamenlijk zouden beheren. Dat is niet gelukt. We hebben een nieuwe topman voor onze mijnen aangesteld, John Galassini, een man met jarenlange ervaring. Hij stelt nu een strategisch rapport op.'

Stelt dat de uitkomst is dat Nyrstar de mijnen moet loslaten?

De Wilde: 'Ik denk het niet. Maar ik heb er geen probleem mee als dat zijn conclusie is.'

Hoe lang gaat u nog door als voorzitter van Nyrstar en Agfa?

De Wilde: 'Ik heb bij de vorige herverkiezing al gezegd dat ze iemand anders mochten kiezen. Ik ben 71 jaar, voor mij is het goed geweest. Maar als ze vinden dat ik moet blijven, dan blijf ik. Zolang ik daar ben, zal ik mijn uiterste best doen.'

Nyrstar en Agfa staan beide voor grote uitdagingen. Is het wel goed dat één persoon voorzitter is van twee bedrijven in volle transformatie? Hebben ze niet elk een voorzitter nodig die zich fulltime op het bedrijf kan gooien?

De Wilde: 'Ik denk niet dat een voorzitter daar voltijs moet mee bezig zijn. Een voorzitter moet maken dat er een goed management is, een goede controle, een goede strategie, die ook gevolgd wordt. Hij moet zorgen voor een sfeer in de raad van bestuur waarin mensen constructief kritisch zijn en open durven te discussiëren.'

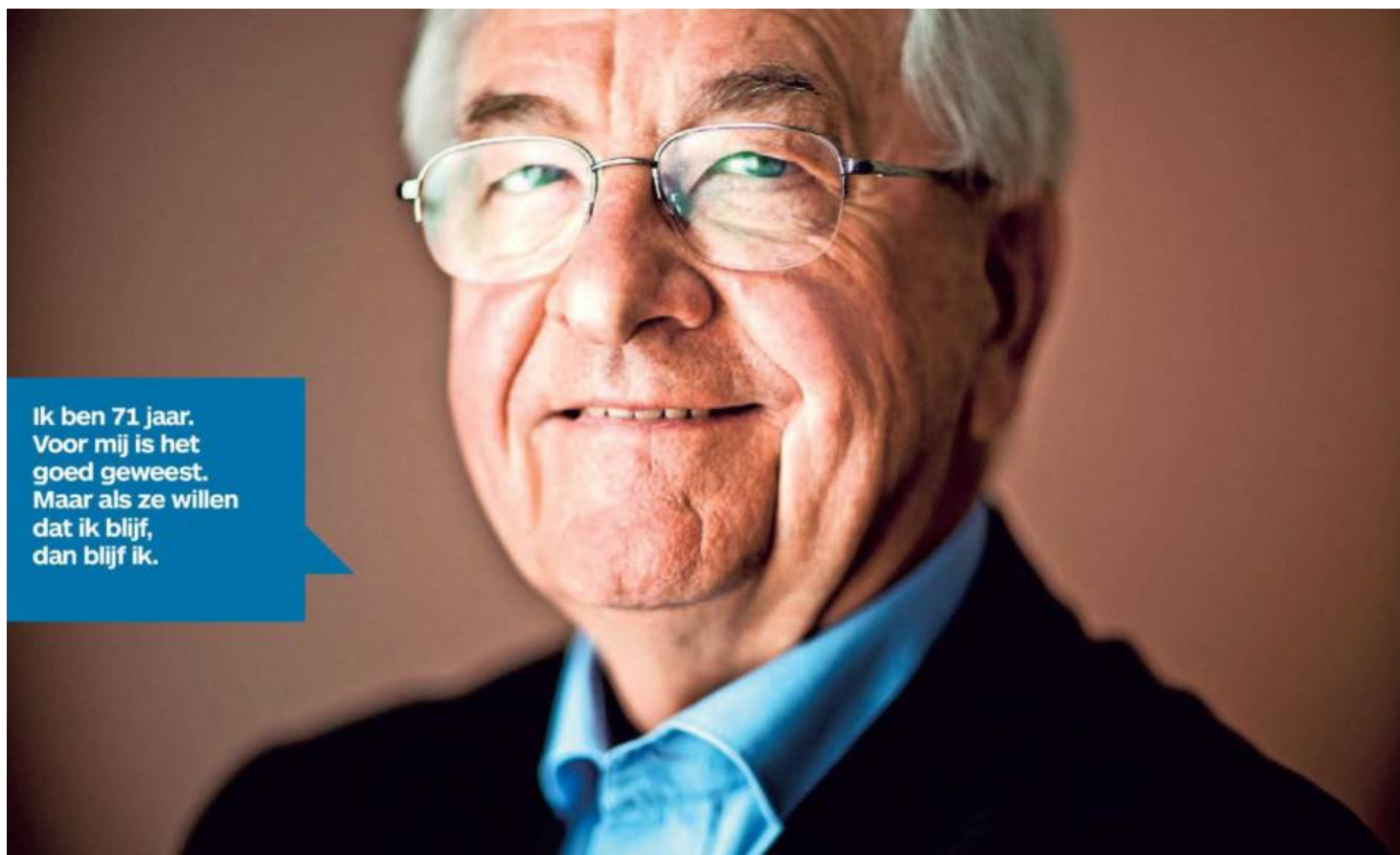
'Als je dat doet, is dat geen fulltime job. In een bedrijf heb je maar één patron, en dat is de CEO. Chelsea wordt niet geleid door drie Mourinho's, he. Ik heb bijvoorbeeld zowel bij Agfa als bij Nyrstar geweigerd om een eigen bureau te hebben.'

BIO

JULIEN DE WILDE

De **71-jarige** Julien De Wilde is geboren in **Wetteren**. Als **chemisch ingenieur** startte hij zijn loopbaan bij **Texaco**. Bij de schuimrubberfabrikant **Recticel** stond hij het hoofd van het onderzoeks- en ontwikkelingscentrum. Hij verwierf zijn status als 'captain of industry' als CEO en executive vice-president bij het telecombedrijf **Alcatel Bell**. Hij behoorde tot een generatie managers die de 'Alcatel boys' werden genoemd. Van 2002 tot 2006 was hij CEO van de staaldraadfabrikant **Bekaert**. Hij is voorzitter van de beeldvormingsgroep **Agfa-Gevaert** en de zinkspecialist **Nyrstar**. Hij zit in de raad van bestuur van de **Muziekkapel Koningin Elisabeth**, de prestigieuze stichting voor muziekonderricht. Daarnaast is hij voorzitter van het rusthuis, kinderdagverblijf en klooster van Sint-Jozef in Wetteren.

Ik ben 71 jaar.
Voor mij is het goed geweest.
Maar als ze willen dat ik blijf, dan blijf ik.

'We voeren de verkeerde discussie als we zeggen dat we de industrie hier willen houden', zegt Julien De Wilde, voorzitter van Nyrstar en Agfa. © TOM VERBRUGGEN

De Luxemburgse oud-commissaris Viviane Reding is voorgedragen voor de raad van bestuur van zowel Agfa als Nyrstar. Is zij de juiste keuze voor beide bedrijven?

De Wilde: 'Reding heeft haar ervaring en kennis. We hebben dit goed doorgesproken. Bij Agfa is haar kandidatuur aanvaard. Bij Nyrstar ziet het er ook zo naar uit.'

Wat is haar toegevoegde waarde?

De Wilde: 'Haar kennis over mededinging, die ze vergaard heeft toen ze eurocommissaris was. Als we bij Agfa iets willen overnemen, hebben we daar altijd mee te maken. We hebben 30, 40 procent marktaandeel. Dan moet je opletten. Een bestuurder die je daarin kan begeleiden, is goud waard. Dan hoef je die dure advocaten niet in te huren.'

Wat is haar toegevoegde waarde bij Nyrstar? U zei toch altijd dat u op zoek was naar een vrouw met kennis over mijnen?

De Wilde: 'Ik zoek die nog altijd. Pas op, ze zijn er. Maar ze moeten het nog willen. Ofwel is Nyrstar te klein, ofwel zien ze het niet zitten om zes keer per jaar naar Europa te vliegen.'

Kent u mevrouw Reding goed? Of heeft Roland Junck haar aangebracht?

De Wilde: 'Als Luxemburger kent Junck haar ook heel goed. Maar ik ken haar van het bestuur van de Muziekkapel Koningin Elisabeth. Ja, ze komen weer allemaal uit het kleine kringetje waarin iedereen elkaar kent, ik hoor het jullie al zeggen.'

Was mevrouw Reding het ook geworden als de vrouwenquota in de raden van bestuur er niet waren geweest?

De Wilde: 'Bij Agfa wel, ook zonder die wet. Bij Nyrstar ben ik dat niet zeker. Ik ben daar zeer eerlijk in.'

Is Hilde Laga bij Agfa gekozen voor haar juridische kennis?

De Wilde: 'Ja, ik daag je uit om iemand te vinden die meer weet over vennootschapsrecht dan zij.'

Hoe evalueert u de eerste periode van premier Michel en minister-president Bourgeois?

De Wilde: 'Ik hoop van harte dat Michel standhoudt en enkele fundamentele structurele wijzigingen doorvoert. We weten allemaal wat

de problemen zijn. Arbeidskosten, energie, flexibiliteit op de werkvloer. Ik kan u interviews van 20 jaar geleden in De Tijd tonen... Er is nog niets veranderd.'

Wat vindt u van de huidige discussies over de brugpensioenen?

De Wilde: 'Ik vraag mij af waarom wij in België niet dezelfde tewerkstellingsgraad kunnen hebben als in Zweden. Natuurlijk zie je er geen 70ers die in de rotsen staat te drillen. Maar wel mensen van 65 die in een winkel werken en daar is niets mis mee. Maar de vakbonden... Die zijn tegen alles. Ze zijn tegen het Duitse systeem, want in Duitsland zijn er mensen die voor enkele euro's per

uur moeten werken. Maar ze hebben ook kritiek op het feit dat het rijke Duitsland niet meer wil afdragen aan armere Europese regio's.'

Voor veel bedrijfsleiders is Duitsland het voorbeeld. Maar u kan toch niet ontkennen dat heel veel Duitsers drie jobs moeten combineren om rond te komen. Dat kan toch ook niet de oplossing zijn?

De Wilde: 'Nee dat is ook niet de oplossing. Maar zijn we niet blij dat Duitsland de jongste tien jaar de loonkosten heeft verlaagd? Wie zou anders Griekenland, Portugal en Spanje geholpen hebben?'

Maar met hun lage loonkosten concurreren ze wel ten koste van andere lidstaten.

De Wilde: 'Ja, waarom hebben wij dat dan niet gedaan? Duitsland zat begin de jaren 2000 in een dip en nu is het eruit. U vraagt mij of het zinvol is dat Duitsers drie jobs moeten combineren. Nee. Maar hebben wij die jobs? En dan is mijn volgende vraag, wat doen wij over x-aantal jaar? Als we geen jobs meer hebben, niet alleen voor laag- maar ook niet voor vrij hooggeschoolden. Wat gaan we met al die mensen doen? We gaan daar in België waarschijnlijk een witboek en een groenboek voor hebben. Iedereen heeft het er maar over dat we de industrie hier moeten houden. Wat betekent dat eigenlijk? Is dat de toegevoegde waarde hier houden? Of bedoelen we dat we de werkgelegenheid hier moeten houden? Dat zijn twee contradictoire dingen.'

Hoe ziet u het?

De Wilde: 'We voeren vandaag de verkeerde discussie. Met zo'n hoge loonkosten kan je niet concurreren. We zijn nu aan het discussiëren over een actieve of passieve beschikbaarheid. Dat is geen visie op lange termijn. Voor mij is de ideale wereld dat we zo veel mogelijk toegevoegde waarde hier houden. Dat zal in hoogtechnologische sectoren zijn, zoals de nano- en biotechnologie. Maar dan is het probleem dat er heel veel mensen niet meer mee kunnen, die geen werk zullen hebben. In dat opzicht is het idee van Roland Duchâtelet, om een basisinkomen aan iedereen te betalen, nog zo gek niet.'

Was u van dag één gewonnen voor het idee van Duchâtelet of is dat met de jaren gekomen?

De Wilde: 'Ik heb er lang over nagedacht of dat wel realistisch was. Ik vroeg mij vooral af hoe hoog zo'n basisinkomen dan precies moet zijn. Is dat 1.000, 2.000, 3.000 euro? Terwijl we niet eens in staat zijn om de pensioenen betaalbaar te houden. Maar je moet het anders bekijken. Als robots de productie uitvoeren, heb je ook geen personeelskosten. Dat stelt bedrijven in staat om de additionele marges te herverdelen. Een deel van de bedrijfswinst gaat naar de aandeelhouders, een ander deel gaat via herverdeling naar de bevolking. Ik ga dat niet meer meemaken, maar volgens mij is dat de weg waar we naartoe moeten. Nu, ik heb gemakkelijk praten. Kris Peeters (minister van Werk, red.) moet in die oefening met heel wat andere zaken rekening houden.'

Tot slot, wat denkt u van de commotie bij de NMBS?

De Wilde: 'Wil je echt mijn opinie daarover? Als Jo Cornu, een goede vriend van mij, het geluk heeft om nog vier tot vijf jaar gezond te zijn en ze laten hem doen, dan hebben wij een NMBS zoals de Zwitsers waar uw en mijn huishouden geen 1.000 euro moet voor betalen, ook al nemen we nooit de trein. Want dat is exact wat elk gezin van vier jaarlijks moet bijdragen.'

'Wel, Cornu kan dat oplossen. Maar ze zullen hem niet laten doen. Dat maakt mij echt opstandig. Ik zeg dat omdat ik Cornu ken. Hij heeft zoveel

inzicht en gezond verstand, hij weet wat er moet gebeuren. Dan zullen de treinen op tijd rijden zoals in Zwitserland en dan zullen we investeringen kunnen doen zodat we geen doden meer hebben zoals met de ramp in Buzingen. Maar willen we Cornu wel laten doen?'

REACTIES

Jef Colruyt
(Colruyt Group)

'Een basisinkomen is een goed idee. Er zou een bijdrage gevorderd kunnen worden op

PHOTO NEWS

roerend en onroerend goed. De opbrengst kan worden herverdeeld. In eerste instantie moet het

bedrag heel laag zijn. Maar over de decennia kan het stijgen. Door de automatisering is een sociale zekerheid op basis van arbeid een eindig verhaal.'

Wouter Torfs
(Schoenen Torfs)

'Bestaande middelen zoals de kinderbijslag en uitkeringen zouden moeten worden gestroomlijnd, zodat er een basisinkomen ontstaat waarvan iedereen kan leven. Het is een interessante denk-

PHOTO NEWS

oefening. Maar één ding is duidelijk: de belastingen mogen niet nog hoger worden.'

Ronnie Leten (Atlas Copco)

'Niet akkoord met een basisloon. Mensen hebben een job nodig als zingeving, als bijdra-

BELGA

ge aan de maatschappij. Het werk moet wel herverdeeld worden, door een 30 urenweek

bijvoorbeeld. Maar er zullen altijd jobs blijven. Door de tractor verloren duizenden 'patattenrapers' hun job, maar wisten we toen dat we nu zoveel ICT'ers nodig zouden hebben?'